

सुभगा स्यामिति । सैतमुषसे चरुं निरवपत् । ततो वै सा प्रियादित्यस्य सुभगाभवत् । प्रियो ह वै समानानां सुभगा भवति । य एतेन हविषा यजते । य उ चैनदेवं वेद । सोऽत्र जुहोति । उषसे स्वाहा व्युष्ट्यै स्वाहा । व्युष्ट्यै स्वाहा व्युच्छन्त्यै स्वाहा । व्युष्टायै स्वाहेति” [३] इति । येयम् ‘उषाः’, देवी सेयमादित्यप्रीतिं सौभाग्यञ्च कामयमाना पूर्वकल्पस्य ‘उषसे’, ‘चरुं’, निरूप्य स्वेष्टं लब्धवती । एवमन्यो यजमानः तेन ‘हविषा’, स्वसमानानां सर्वेषां प्रियः सौभाग्ययुक्तश्च भवति । ‘उषाः’ तत्कालदेवता, ‘व्युष्टिः’ तस्या देवतायाः कार्यं, प्रभातत्वं, तच्च भविष्यदूर्त्तमानातीतत्वभेदैस्त्रिविधं । तदभिमानिनीभ्यो देवताभ्यः उपहोमा द्रष्टव्याः ॥

अथ नक्षत्रदेवताया दृष्टिं विधत्ते । “अथैतस्मै नक्षत्राय चरुं निर्वपति । यथा त्वं देवानामसि । एवमहं मनुष्याणां भूयासमिति । यथा ह वा एतद्देवानाम् । एव ह वा एष मनुष्याणां भवति । य एतेन हविषा यजते । य उ चैनदेवं वेद । सोऽत्र जुहोति । नक्षत्राय स्वाहोदेव्यते स्वाहा । उद्यते स्वाहोदिताय स्वाहा । हरसे स्वाहा भरसे स्वाहा । भ्राज स्वाहा तेजसे स्वाहा । तपसे स्वाहा ब्रह्मवर्चसाय स्वाहेति” [४] इति । ‘नक्षत्र’ सामान्याभिमानो यो देवः तस्मै ‘चरुं’, ‘निर्वर्त्तयेत्’ । तत्र मन्त्रो यथात्वमित्यादिः । स च बोधायनेन स्पष्टीकृतः, ‘अथैतस्मै’ नक्षत्राय चरुमिति निर्वपणकाले यजमानायतन उपविश्य । यजमानो जयति । यथा त्वं देवानामस्येव-